

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XXII

Reus Dijous 5 de Agost de 1897

Núm. 3.333

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, an mes. Ptas. 3/50
provincias trimestre. Ptas. 1/50
Extranger y Ultramar. Ptas. 2/50
Anuncis, a preus convencionalis.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
UNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 30, prop à la plassa de Catalunya

Malalts dels ulls

Lo DOCTOR RIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, reb en consulta en Reus, fonda de Londres, tots dos diumenges y dilluns.

SECCIÓ DOCTRINAL

¿Tothom es autonomista?

Out ho havia de dir. Avans los pochos que defensavam com à unich re-may, pera acallar las justas aspiracions dels honrats cubans, la concessió d' una ample autonomia eram titllats de filibusters, de mal patriotes, de anti-espanyols. La única premsa d' Espanya, la catalanista, y ab algunas excepcions, certs periódichs federals, n' eran molejats à cada pas. Fins à punt d' ésser portats als tribunals de justicia sels par de concessions autonómicas.

Are hem ben cambi de solfa, ells son més filibusters que nosaltres, donchs à excepció d' aquells *albigesos de La Dinastia* que parlan à tothora del *prólogo de la independencia* y dels partidaris del tradicionalisme en sas dos branças, noqedalins y carlins, qui més qui menos, pot darne lliçons al mateix partit autonomista entillà.

Després d' iniciarse un cambi de sistema, ab tendencies autonómicas, en las *grans* reformas sortidas del cervell d' aquell colós, home d' Estat, senyor de tots los espanyols, del monstruós Cánovas, ha vingut en Silvela y també creu impotent l' acció militar, pera acabar alló; y en Sagasta per no ésser menos, nos diu que ell sempre n' ha estat partidari, y que ha d' ésser ben ample, pero que ja que ell aplicaria seria, *genuinamente española*. Ab la qual mena d' autonomia, qué será una panacea. Cuba, quedaria com una basa d' oli.

Are si que creyém, trobada la pedrà filosofal. Lo anti-reformista y entremaliat Romero, dia que convé satisfer als cubans, pero que d' aixó s' encarregarán los seus amichs, que son los que denhen ferho.

Lo més rocant es que després de proclamarla, tothom es creu prou apte pera plantejarla, y la veurém posada en planta, si aixó es possible, desempenyant una irritant farsa, precisament per los seus més grans detractors. Lo partit de l' unió constitucional y ls incondicionals espanyols los més acérrims enemichs de tota reforma y concessió—los cacichs mangonejadors que viuen bé ab l' estat actual de cosas;—los negres que encare hi quedan amichs d' en Romero, tota aquesta calanya de gent s' han ofert al Govern pera plantejarlas perquè ells las creuen justas y procedents. Que 'ls en sembla. Volen més garantia d' honradesa y d' acert.

Y lo mateix Weyer, l' enemich sistemàtic de tota concessió, lo partidari d' *outrance* del hasta la última gota (dels seus soldats per suposat), tindrà pit para portar lo tinglado, si es que no hagin fet ssal.

Perqué lo que s' ab l' estat de extermini y desolació que presenta l' Isla—que tothom hi ha contribuït prou, ell potser més que cap;—y ab lo envalentonats que están los separatistas com ho proba la darrera proclama del general Gomez: es molt difícil.

Però los elements moderats tant del camp separatista com los que no s' han mogut de sas llars, dat lo desastros estat económic y la crisis que presenta la Gran Antilla; haguera estat fácil y fins era molt possible si vejessen més sinceritat, que haguessin caygut al parany: cosa molt improable, desde que veuen l' alcans que tindrà, al batejarla ab lo nom de *genuinamente española*, y l' ésser plantejada per un home que representa allí la política *guerrera* y que no 'ls inspira cap confiança.

Además que 'ls cubans tenen un bon xich d' experiència—sobretot desde l' Zanjón ensà—y coneixen bé prou los polítichs madrilenys.

Y anant discutint si es més autonomista en Sagasta que en Silvela, trenta mil mares (quántas d' ellas catalanas!) están neguitosas pensant rebre novas de sos estimats fills que jauhen en malaltits y febrós enchs en los hospitals de Cuba; presenciem l' invasió de las provincias occidentals de tant temps pacificadas; y lo inconmensurable. Weyer, lo segon Molke, nos entrelé en vianchos notícias de conferencias pera fer lo folletí sovintet y ben amantit pels periódichs rotatius, maturanse ó en malaltitise als qui li convé ó embarcantlos cap als Estats Units, sistema que deu confirmadas, y s' desmentian à l' endemà, pero que de tots modos resulta indigne per un general en jefe que no pugui trasmetre notícias certas y si sols de referencias: tot aixó mentres nos estém desagnant inutilment y ab la amenssa de novas lleas sempre al demunt, y endogalant lo pá dels nostres fills.

Quanta ignominia pera 'ls pobres ciutadans d' aquell malaventurat Estat.

Quantas responsabilitats per los autonomistas d' última hora.

Las cançons populars y «L' Avenç»

L' establiment editorial de «L' Avenç» es el que més se mou envers lo verdader camí del Art; camí que molts se creuen petjarlo mentres van al del atrassament.

Donchs si; aquesta casa acompanyada d' una gran coilla d' entusiastas devots, amants del pervindre, may del *zavacá* d' aquets periódichs que n' trobavan à cada pas, molt el contrari; fastiguejats per la bruticia d' aquets, s' han decidit à propagar tot lo bó de nostra terra, fan los possibles pera espolsar aqueix vulgarisme que avuy tant abunda, fent sortir à llum llibres que sempre honrarán lo nom de sos autors; fent escriure diplomas ignorades del públich, plomas de molt de mérit y valor.

Aquets infatigables devots, acaban de dar bona prova de que estiman lo bó. S' han empés publicar las cançons populars de nostra terra; las mas bonas entre ellas, tan sentidas! tan inspiradas!

Fins avuy han donat à la estampa unas d' ellas, «Sant Ramón» y «Planys». Totas plenas de bona poesia de bon sentit y incomparable belleza. Eternas serán en nostra memoria!

Pochs fills de Catalunya serán los que no sàpigan la cançoneta «Sant Ramón». No serán pa gayres los que no hagin cantat alló que comensa aixó:

«La mare de Deu—son fill n' embolcava y estant-lo embolcant—n' es nade anaplanta: nasqué Sant Ramón—fill de Vilafranc, confessor de Reys—de Reys y de Pape.»

Quina joya més preuhada pera la literatura catalana!

Qu' hermosa resulta la composició «Planys». Y que divina y patriótica!

Quin amor devía tenir per Catalunya son autor al exclamar:

«Catalunya en altre temps ella sola s' governava,

y s' feyan las sevas lleys en sa llengua y no n' cap altra

Plora, plora Catalunya que ja no 't governas ara.

Desde fa ja massa temps estranjers son que la manan,

y en llengua estranya s' fan lleys qu' à la nació son contrarias.»

Quins serán los autors de tant frescor? Quins serán los poetas que sas composicions encar duran? Y duran sempre de boca en boca, de pares à fills, gojosos de cantarlas.

Sos autors eran uns poetas que valian; poch ho sabian ells que las sevas cançons estavan tan inspiradas. Aquestas cançons ni s' escrivien tampoch; la me- que es bó dura, y durará segles y segles sens esborrarse.

Ditas composicions, van harmonizadas pel inteligent mestre en Enrich Morera, y que encar ne guardan la rica aroma del popular. En ellas ha demostrat dit senyor que val molt la seva mà.

Y are que m' de fer?... Dar un aplauso à aixos senyors?... No, un aplauso, lo nostre cor, junt ab lo crit de «Avant!» pera apremiar lo molt que valen y lo molt que batallan pera un «pervindre» que enriqueirà la poesia y la nostra terra.

Avant donchs; no desmayeu per la fatiga que heu fet, ni per la que veuen venir pel camí que seguim, puig vindrá un jorn que Catalunya cenyirà de llorers las votras testas, gojosa d' haver alcançat de vostra mà la gloria que avuy tant desitja.

PLACIT VIDAL Y ROSSICH.

RETALL

En Silvela ha significat ara, en sos darrers discursos, d' una manera bastant clara, quin es lo caràcter del regionalisme que professa. Un dels que ha pronunciat à Valencia ns sembla que 'l dona à entendre clarament.

L' ex ministre conservador sosté un regionalisme que indubtablement val més que las ximpleras que sobre tan important cuestió diuen y fan cada dia molts altres personatjes; pero es lo seu un regionalisme que no te de convercer à cap regionalista. Al contrari, si à Espanya la cuestió fos més coneguda y la gent més ilustrada, en Silvela fora l' defensor del regionalisme del partit que no s' voldria dir regionalista y deixaria l' mot y la significació pera 'ls que ho fossin de veras.

Lo regionalisme d' en Silvela no es un regionalisme fals, pero la major ó menor extensió de las aspiracions, per la moderació ó radicalisme de la idea, no es un regionalisme fals, perquè en Silvela no es sino un centralista y unitarista com los altres, no diferencianten d' en Cánovas y d' en Castelar, y de tots, en aixó com en tantas altres cosas, més que per los procediments.

En Silvela, en efecte, fa consistir lo sen regionalis-

me en la conservació de las varietats regionals: ell se considera regionalista perque no vol destruhirlas, y creu que no hi ha perill en que subsisteixi; pero, aixó sí, ell se guardarà ben be de sostenir retrocesos ni andrònics restauracions. Tal com ho troba, ell ho troba be, y creu que no fa cap mal. Ell es lo conservador en lo sentit vulgar de la paraula. Solzament en lo sentit de no volguer nivellar violentament al país se pot dir, y s' diu, regionalista.

Però en Silvela no pot ignorar que totes las cosas pera que visquin s' han de trobar en un ambient que 'ls hi sia favorable, y per consegüent que aquestas varietats regionals de que ell se declara conservador han de morir si no s' cambia aquest ambient de mort que 'ls hi representa la organissació y funcionament actuals del Estat. Aquestos drets, aquestas llengüas, aquestas varietats regionals de que ell se vol fer passar per partidari están condemnadas á morir si las condicions de vida del Estat no cambian, y á morir no de mort tan violenta com la que 'ls anti-regionalistas li proposarian, que tant assassinat es matar un home d' una punyalada, com produhirli la mort per fam á per asfixia, ó privantlo en qualsevol forma dels elements necessaris de vida.

Porta en Silvela 'l seu regionalisme fins al punt de volguer cambiar las lleys vigents posantlas en condicions de que tinguin una vida suficientment lliure aquestas varietats regionals que ell admira, y puguin per consegüent trobar una atmosfera propicia pera 'l seu desenrotll y funcionament, los idiomas regionals, los drets civils de las regions mal anomenadas forals, las varietats administrativas que encara subsisteixen?

Si aixis fos, per moderadas que fossin las aspiracions d' en Silvela, 'l verdader regionalisme podria tenir en ell alguna esperansa, puig es clar que ha de ser molt petit lo primer pas que en avant se dongui per algun polítich de Madrid; pero si no vol tocar la llegislació vigent respecte al us dels idiomas, á la vida del dret, als organismes administratius, y s' limita á una administració platónica de las varietats regionals declarant volguer conservarlas pera que 'ls altres las destrueixin, lo regionalisme no se 'l podrà escoltar y valdrá més que no fassi mal us d' una paraula que te avuy una significació científica y política prou important pera mereixe 'l respecte de tot lo qui vulgi passar per polítich sério y previsor.

Comunican de Nova York dibent que las noticias que s' reben allí sobre las efecies produhites á Hawaii per los propósitos de anerixó revelan en aquell poble una gran alarma.

Segons ditas noticias aumenta la oposició á la anerixó fins lo punt d' haver ocorregut disturbis.

Lo Gabinet de Washington ha pres una important determinació nomenant al senador M. Morgan pera que s' traslladi á Hawaii en breu plasso y practiqui una informació minuciosa sobre l' estat del país.

Aquesta informació será estudiada després per M. Mac-Kinley.

Telegrafian de Bruselas dibent que s' ha celebrat la primera sessió del Congrés internacional d' advocats.

En dit Congrés están representadas 22 nacions europeas.

En aquesta sessió pronunciaren varis discursos, constituhintse lo Congrés. Lo Sr. Alonso Colmenares iniciá la discussió, pronunciant un notable discurs sobre del primer tema: «Organissació dels Colegis y Academies é independència y lliberat professional».

Un despaig de Viena publicat per lo «Daily Telegraph», presenta com verdaderament compromesa y crítica la situació de Grecia.

Lo Rey no sembla disposat en cap modo á aceptar la intervenció de las potencias en la Hisenda nacional, conforme ha indicat lo plenipotenciari de Alemania y han acceptat tots los demés.

Un despaig de Atenas diu que s' assegura que pera garantia del pago d' indemnissació de guerra no s' establirà cap clausula en lo tractat de pau que signifiqui una intervenció de las potencias en los assumptos financers de Grecia, que era 'l projecte del representant d' Alemania.

Es probable que als acreedors estrangers se 'ls hi regoneixi 'l dret d' una especie de fiscalissació ó vigilancia en las rentas afectas á dit pago.

La actitud del representant d' Alemania ha molestat molt al Govern grec.

Se confia á Atenas en la benevolencia de Russia pera ab Grecia.

Consta d' una manera fidedigna que Russia s' ha posat al cap de las demés nacions y que treballa pera obtenir que Turquia desisteixi de ses exageradas pretensions y pera que acabi en sa política anti-helénica l' imperi d' Alemania.

En la sessió última de la Cambra dels comuns, lo primer lord de la Tresoreria, Falfovr, ha confirmat la noticia de que 'l Govern alemany te 'l propósit d' entaular negociacions pera celebrar un nou tractat de comers.

Sembla que hi haurá grans dificultats pera que s' pugui arribar á un arreglo sobre 'l particular perque 'l Govern británich está decidit á impedir que las industrias alemanas perjudiquin als productes inglesos, particularment en las variás colonias británicas ahont han gosat de las mateixas veniatjas que 'ls articles nacionals.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 3 d' Agost de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre aneroide, Graú d' humitat, Plujia en 24 horas, Aigua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular, Temperaturas (Maxima, Minim., Term. tipo), Vents (direcció, classe, can), and Nuvols (classe, can).

Nostre colega local La Autonomia ha comentat un poch destempladament lo sueltu referent á l' aygua de casa Vilella y C. que aparegué en nostra edició del dimars, y que rectificarem en la d' ahir.

La Autonomia s' estranya de que trobem mes bona l' aygua á causa de sa major corrent: lo que ha d' estranyar, es que hi hagi qui s' estranyi d' aixó en un periódich tan il·lustrat com vol ser lo que anomenem. Si en sa redacció hi ha qui es tan insensat que aygua corrent ó entollada, poch li ha de fer que ragin ó no ragin las fonts, perque en abaixantse al primer toll que trobi pel carrer...

La Revista Gallega, apreciable setmanari que veu la llum en La Corunya, en son darrer número reproduheix l' hermé article de nostre company senyor Pascual y Cogat, titulat «El Mausoleo de una nación», que s' publicá per primera vegada en l' Eco del Centro de Lectura.

Donem las gracias á tan apreciable colega y felicitem al ensemps á nostre company per la merescuda distinció de que ha sigut objecte la seva obra.

Lo dilluns se va rebre á Tarragona la ordre executoria dels desgraciats reos, apodats «Patarotás» y «Corazón», los quals foren condemnats á mort per aquesta Audiencia provincial com autors del assassinat perpetrat en la persona d' un guarda terme de Mora la Nova.

Segons se diu, los minyons corresponents al actual reemplaç serán cridats á filas en lo próxim mes de Setembre.

Sembla que estem próxims á un altre embarch de 25,000 homes para Cuba. En lo que va d' any s' han enviat á la Península vuyt mil soldats malalts de cuydado Esclaya número que quedan ab afecions no tant graves per que no podrán servir may més per la campanya. Los vapors que arriban venen tots carregats de malalts y la fenyá aquesta va molt llarga.

Dihen de Santa Coloma de Farnés que aquest any la collita de aellana será molt escassa degut á la gran sequedat que allí s' ha sentit.

En lo certamen coral que, ab motin de las próximas festas de Sant Magí, tindrà lloch en la Plassa de toros de Tarragona lo dia 19 del actual, pendrá part l' aplaudit corode la societat «La Ilustración Obrera», de Falset, á mal efecte ha comensat los ensaigs de la pesa obligata «Los Pescadores» y altra de lliure elecció.

La Revue Blene publica una estadística de 'ls teatros cremats encabessada pe 'l «della carità» de Venecia, que fou destruhit en 1569. En la Edad Mitja, tals sinistres eran per demés raras, puig que 'ls espectacles s' efectuavan al ayre lliure y de dia.

En 1571 se cremá á Stuttgart lo teatre anomenat «Thater-ans-Deus-Messplats» el del «Globo» á Londres, en 1613, y en 1615 lo Gran Teatro de Sevilla.

Segueix després la indicació cronológica de molts altres teatros cremats en los diferents llocs del mon. En aquesta estadística hi figura Chicago per set sinistres teatrals; y fent lo resúm dels incendis y de las victimas, s' arriba al número, en lo transcurs de cent cuarenta anys, de 753 teatros cremats que ocasionaren 700 morts, sense timdre en compte 'ls ferits.

En aquest trist «record» hi figura Londres per 37 incendis; Paris per 34; Nova York, per 30; San Francisco, per 27; Filadelfia, per 21; Boston, per 14, y Burdeus, per 7.

En l' exprés d' ans d' ahir sortiren de Barcelona pera 'l Congrés internacional de Moscou los catadrátics de la facultat de Medicina D. Bartomeu Robert y D. Liqueu A. Fargas y 'ls doctors D. Francisco Fabrega y D. Pau Torras Pascual.

Pera 'l mes de Novembre s' anuncia á Niza un gran concurs internacional d' orfeons, destinant pera premis 100.000 francs. Lo primer premi en la secció d' orfeons será de 10.000 francs.

L' orfeo de Pamplona ha comensat á estudiar l' assumpto, y es probable que s' decideixi á assistirhi.

Segons noticias, á dit certamen hi assistirán orfeons suissos, russos, belgas, francesos é italians.

Procedents de la Corunya, ahont desembarcaren, arribaren dimars á la nit á Barcelona, los següents soldats ferits ó malalts á Cuba:

Joseph Caldente Bebé, de Palma de Mallorca, y Lopez Morera, de Girona, que passaren al Sanatori Provincial; y Joseph Fortuny Domingo, de Morell, y Ramon Mallofré Santacana, de Sant Quint de Mediona, passaren al de la Creu Roja.

Lo president del Foment del Treball Nacional, s' ha dirigit al ministre d' Ultramar, pregantli se serveixi aclarir la Ra. O. que ab fetxa 20 de Maig últim aparegué en la «Gaceta» del 17 de Juny próxim passat, referent á la forma en que deuen ser declarados las mercancías de procedencia nacional á sa importació á Filipinas.

A instancia d' alguns Centres, agrupacions vitícolas, corporacions municipals é infinitat de viticultors de las provincias de Tarragona y Lleyda, lo propietari viticultor D. Francisco Casellas, sortirà de Barcelona avuy pera Marsá, Falset, Capspanes, Molá, Bellmunt, Porrera, Torroja, Las Vilellas, Poboleda, Cornudella, Réus, Valls, Montblanch, Espluga de Francolí y altres punts de la Conca de Barberá, y després algunas comarcas infestadas per la filoxera de la provincia de Lleyda.

Lo recandat en lo dia d' ahir en la Administració de Consusos per diferentes especies, puja la cantitat de pessetas 1076'09.

Dihen de Tànger que encara quan hi ha la creencia de que la agressió contra 'ls funcionaris de nostra legació senyors Rizo y Ruiz, no fou intencionada, s' instrueixen activas diligencias pera depurar la veritat é imposar als culpables, si resultan tals, lo condigne castich.

Lo ministre de la Guerra ha rebut una carta del general Weyler participant que en los hospitals de Cuba hi ha 25.000 soldats malalts, que desde Janer á la fetxa han regressat á Espanya 8.000 y que en tots los correns vindrán lo major número possible.

SECCIO OFICIAL

EL ALBA

En virtud de lo que disposa l' art. 7 dels Reglaments d' aquesta Societat, se convoca als senyors socis á una general ordinaria pera 'l próxim diumenge 8 del corrent á las 3 de la tarde, pera la elecció de la Junta y exámen de comptes.

Rens 30 Juliol 1897.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Pau Borrell.

Registre civil

del dia 3 d' Agost de 1897

Naixements

Ramon Montpeó Ambort, de Ramon y Teresa.— Enrich Rom Martí, de Pere y Francisca.— Joan Masdeu Gran, de Joan y Ramonada.

Defuncions

Magi Toat Mercadé, 65 anys, Montserrat 16.

Matrimonis

Cap. (per Pío i Margarida) De Madrid y Castella De Llobregat y Fuenfaja

Matadero Publico

Bestiars sacrificats pera l'consum en lo dia d'ahir

Table with columns: Classe, N, Kilos, Grams, Satisfet Pts. Cts.

Desputllas de bestiar de llana y pel 16' Total a d'ahir 309'22

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avy.—Sant Abelart.

CULTS RELIGIOSOS

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al publiche en general que s'han posat a la venda las noves estampas litograficas illuminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá.

Sant de demá.—Sant Just.

Secció de Varietats

Dos sentiments

Quan durant la nit callada dintre de mon cap reviuhen las felissas recordansas pel desengany ja marcidas; quan entre somnis recordo ma sempre aymada Galicia, y'ls llochs hont transcorregueren lo meus més alegres dias; llavors, poch á poch devalla á l'ànima dolorida la més amarga anyoransa que dins del meu cor aniuha.

Mes quan dins de mon pit busco las ilusions no cumplidas de ma alegre juvenesa —que es casi tota ma vida;— quan una ilusió passada mata l'goig que un ja tenia, y dins del meu pit sols trobo cendras de mon cor eixidas, tot poch á poch, alashoras baixa á posarse a la lira com bolva de neu d'hivern la trista melancolia.

J. ALADERN.

(Del poeta gallego M. Lugois Freire.)

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Table with columns: Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Colonial, Paris

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns: Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions

PARIS

Table with columns: Exterior, Paris

GIROS

Table with columns: Paris, Londres

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauro Prats y D. Joan Vallés Vallduy.

Table with columns: Londres, Paris

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

Table with columns: ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Harinera, Banc de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, rivilegiadas al 5 per cent.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 3

De Génova y escalas en 9 dias, v. Italia «Unione», de 239 ts., ab hocoys buyts, consignat als senyors Casaseca y Terré.

De Liverpool y escalas en 17 dias, v. «Pinzón», de 535 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.

De Barcelona en 6 horas, v. «Campeador», de 889 ts., ab tranzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.

Despatxadas

Pera Aguilas, v. inglés «Aréthusa», en lastre.

Pera Londres y escalas, vapor «Campeador», ab efectes.

Pera Liverpool y escalas, vapor «Pinzón», ab efectes.

Pera Génova y escalas, vapor Italia «Unione», ab efectes.

BARCOS A LA CARGA

Dijous 5

Pera Bilbao y esc. vapor «Cabo San Vicente», consignat a D. Marián Peres.

Pera Bilbao y esc. (fent la de Puebla) vapor «Gijón», que despatxan los senyors Fills de Benigne Lopez.

Pera Cete vapor «Amalia», consignataris senyors Vinda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Divendres 6

Pera Glasgow v. «Colón», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nystad, Raumó, Bjórnetorg, Kristinestadi, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskov, Warschau y Nischni Nowgorod, a flete corrido via S. Petersburg, v. «Oberón», que despatxan los Srs. Boada Germans.

Pera Marsella y escalas v. «Cabo S. Martín», consignatari D. Marián Cullera.

Pera Valencia y Cullera v. «Cervantes», son agent D. Joseph M. Ricomá.

Pera Liverpool v. inglés «Frutera», consignataris Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Dissapte 7

Pera Liverpool v. «Túria», son agent D. Modest Fenech.

Directament pera Christiania, Christiansand, Dramen, Staranger, Bergen, Christiansud y Trondhsem, sortirà lo 12/14 Agost lo vapor «Salitjelma», que despatxan los senyors Boada Germans.

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S'ha publicat lo primer volum d'aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N.º Emili Vilanova.

L'exemplar consta de 116 planas y s'vent al preu de dos rals en la administració d'aquest periódich.

Patria y Region

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetas l'exemplar.

ANUNCIS PARTICULARS

Casa pera vendre

Ho está la del carrer de Sant Francisco Xavier núm. 2, composta de planta baixa, dos pisos y golfa. Pera informes carrer Hostalets núm. 2, pis segon.

TELEGRAMAS

Madrid 4.

Dihen de Cadiz que es escandalós lo que está passant ab lo servey de trens, que están variant las tarifas establint noves tassas y gravaments. Los comerciantes volen que s'fassi públich son disgust y 'ls graves perjudicis que ab aquells procediments se 'ls irroga, pera que 's posi remey per qui deu posarlo.

—Se parla en los círculs polítichs de certa atropells que han sofert los espanyols a Tànger.

Nostre representant, Sr. Ojeda, din que no ha sigut un atach, sino un incident sens importancia.

Las oposicions a las cátedras de Quimica donarán joch.

—Lo Sr. Piniela ha recusat a varis jutjes del Tribunal. Sembla que 'ls maneigs de la política junjan un principal paper en aquest assumpto.

—La cuestió dels consums segueix lo mateix. Los 42 detinguts ahir han sigut posats en llibertat, per no resultar materia de delict contra ells, segons la indagatoria practicada. En opinió del Govern tot ha acabat, y pera aixó se funda en que ahir foren detinguts 18 donas y 12 homes, y la traslació dels mateixos del Govern civil al Jutjat de guardia se feu ab gran aparato pera atemorisar a la gent, y no s'han fet protestas ni manifestacions de cap género. S'han donat ordres pera que s'procedeixi ab gran energia contra 'ls que escandalisin. Los comerciantes que obrin sas portas serán respectats y 'ls que no las obrin també.

No s'permetarán manifestacions de cap género, y si es necessari s'empeará la forza com en los millors temps de Narvaez. Uns establiments, la major part, están tancats, y altres oberts, encarque s'nota en sos amos tímids. Se diu que l'alcalde deixará de serho molt prompte.

Lo governador presentá ahir la dimissió, a consecuencia d'un altercat que tingué ab l'alcalde; pero no li ha sigut admesa, esperant la decissió del Sr. Cánovas, a qui s'ha donat compte de tot. En cambi l'alcalde no la presentá, a pesar de certas indicacions que li ha fet lo ministre de la Gobernació, y aixó que seria molt ben rebuda per la opinió en general.

Sembla que s'están fent gestions pera variar lo primitiu trasat de las zonas, incluhint en las nevias terrenos que avuy pertenezien al terme de Carabanchel.

Hi ha, donchs, altre conflicte en porta.

—Telegrafia de Washington que l'consul Lee ha declarat que confia en que son Govern ha dit al general Weyler que s'ignora a Washington la existencia de la declaració de ciudadanía nort-americana a favor del comerciant Tolon.

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Servey de trens de viayers que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

Table with columns: SORTIDAS DE REUS, SORTIDAS DE SALOU, MATÍ, TARDE, NIT

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4:45, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes; (per Villanova).
 12:14 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Villanova).

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Villanova).
 15:18 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:32 m. — 1:04 t. — 3:49 t. — 7:19 y 9:57 m.

De Mora á Reus
 4:24 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 m.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2:12 t. — 7:01 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:30 m.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 37

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 rals.
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 rals.
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 rals.
- «Costums típicas», per id., 2 rals.
- «Alcover», monografia, per id., 2 rals.
- «Poesias», per Manel Marinel-lo, 2 rals.
- «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdguer, 2 rals.
- «Els Pls de las tres branques», per id., 2 rals.
- «Gl. Aglenya», per Ramon Masferrer, 2 rals.
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 rals.
- «La Fada», per id., 2 rals.
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 rals.
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 rals.
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 rals.
- «Obres catalanes», per Joseph Hart, 20 rals.
- «Poesias», de Joan Maragall, 8 rals.
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 rals.
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 rals.
- «Montalban», per Bosch de la Trinxeria, 12 rals.
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20 rals.

SECCIÓ CASTELLANA

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 rals.
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 rals.
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12 rals.
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 12 rals.
- Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», a meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonizadas per Enrich Morera, han sortit; 2 rals.
- «Sant Ramon», 2 rals.
- «Planys», 2 rals.
- «El Maçoudia», per Brunet y Bellat, 2 rals.

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

SORTIDAS

De Reus á Barcelona, 5:04 m.

De Barcelona á Reus, 5:25 m.

De Reus á Mora, 9:32 m.

De Mora á Reus, 4:24 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

De Reus á Vilafranca, 5:25 m.

De Vilafranca á Reus, 9:46 m.

De Reus á Tarragona, 8:30 m.

De Tarragona á Reus, 7:30 m.

Registro de...
 Ramon Montañés...
 De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. á la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 27 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administraci6 lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.
SORTIDAS
 Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas lineas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andaluca y Extremadura á las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andaluca y Extremadura, que s'deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

SECCIÓ DE VARIETATS
 Dos sentiments
 Quan durant la nit callada
 d'inter de mon cap reflexien
 las felices recordances
 del despassat ja m'obliden
 puax entre somnis recordo
 una sempre amada Galicia
 y la llorca podt transcorregueren
 lo meus més lleugers dies;
 llavors, poch á poch devalla
 á l'anima dolorida
 is més amara envejansa
 que dia dia del men cor anaha.
 Més quan dia de man pit pasco
 las llacions no cumplides
 de mi siegret jovevansa
 —que es cost tota ma vida—
 quan una llivid passada
 mata l'goip que un ja tenia
 y dia del men pit sola trobo
 ceutras de mon cor exidas,
 tot poch á poch, aislaotas
 beixes á posarse á la lita
 com polve de neu á hivern
 is trista melancolica.
 J. ALABRÀ.

SECCIÓ COMERCIAL
 J. Maresans Roi
 Representant: JOAQUIM SORRATS
 CARRER SANT ANTONI, 28—REUS
 Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:
 Interior 84 45
 Exterior 80 75
 Amortizable 78 12
 Fontanes 79 68
 Nota 81 30
 Colnial 82 25
 Paris 80 30
 Londres 80 30

SECCIÓ CATALANA
 «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
 «Quadros», per Emili Vilanova, 2 rals.
 «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 rals.
 «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 rals.
 «Costums típicas», per id., 2 rals.
 «Alcover», monografia, per id., 2 rals.
 «Poesias», per Manel Marinel-lo, 2 rals.
 «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdguer, 2 rals.
 «Els Pls de las tres branques», per id., 2 rals.
 «Gl. Aglenya», per Ramon Masferrer, 2 rals.
 «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 rals.
 «La Fada», per id., 2 rals.
 «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 rals.
 «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 rals.
 «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 rals.
 «Obres catalanes», per Joseph Hart, 20 rals.
 «Poesias», de Joan Maragall, 8 rals.
 «Alades», per Emili Guanyabens, 8 rals.
 «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 rals.
 «Montalban», per Bosch de la Trinxeria, 12 rals.
 «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20 rals.

SECCIÓ CASTELLANA
 «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 rals.
 «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 rals.
 «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12 rals.
 «Espectres», per Enrich Ibsen, 12 rals.
 Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», a meytat de preu.
 «Cansons Catalanas», harmonizadas per Enrich Morera, han sortit; 2 rals.
 «Sant Ramon», 2 rals.
 «Planys», 2 rals.
 «El Maçoudia», per Brunet y Bellat, 2 rals.

SECCIÓ GALLEGA
 «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.

Las horas se registran por lo meridiano de Madrid.
 Reus 30 de Juny de 1897.